

Motion till riksdagen 2020/21:3062

av Emma Hult (MP)

Testamenten och digital signering

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om elektronisk förvaring av testamenten och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över frågan om elektronisk signering av testamenten och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Idag skriver många människor testamenten för att ange för efterlevande hur de vill att deras arv ska fördelas efter att de har gått bort. Många testamenten kommer dock inte fram efter dödsfallet. Orsakerna till detta är många. I vissa fall är orsakerna oavsiktliga, personen som skrivit testamentet har slarvat bort det, eller förvarar det på ett ställe där det sedan inte upptäcks, till exempel hos en advokatbyrå som inte regelbundet bevakat om personen har avlidit. I andra fall är orsakerna avsiktliga, till exempel genom att testamentet hittas av en person som missgynnas i testamentet och som därför förstör testamentet.

Reglerna för att återkalla ett testamente är idag relativt liberala. Det räcker med att personen som upprättat testamentet förstör det eller på annat sätt gör det tydligt att testamentet inte längre ska gälla. Detta gör att avsaknad av ett testamente i original efter att en person avlidit många gånger innebär att den avlidnes vilja inte kan tillgodoses, även i de fall man vet att ett testamente har funnits eller när det finns en kopia. Avsaknaden av originalet kan ju innebära att personen som upprättade det återkallade testamentet genom att förstöra det.

Det är viktigt att kunna säkerställa att testamenten som upprättas också faktiskt exekveras. Det är en fråga om att säkerställa att en persons sista önskan verkligen blir respekterad. Genom att upprätta ett elektroniskt register, där personer frivilligt eller obligatoriskt kan välja att förvara sitt testamente, skulle detta kunna underlättas. Regeringen bör titta på hur detta skulle kunna genomföras.

Elektroniska signaturer av testamenten

Idag säger lagstiftningen att ”testamente ska upprättas skriftligen med två vittnen”. Det finns system för säkra elektroniska signaturer idag, som regleras i lagen om kvalificerade elektroniska signaturer. Testamenten är dock ett av undantagen från huvudregeln att elektroniska signaturer godtas som ersättning för fysiska namnteckningar. Det är bra att reglerna för hur ett testamente ska upprättas, undertecknas och bevittnas för att vara giltigt är strikta. Syftet med den hårda regleringen är att säkra testamentets äkthet och riktighet, något som är viktigt eftersom den som upprättat det inte kan tillfrågas. Däremot skulle det onekligen finnas fördelar med att tillåta även elektronisk signering, särskilt då detta skulle kunna underlätta för elektronisk förvaring av testamenten.

Givet dagens teknik för elektroniska signaturer kan det ifrågasättas om tillförlitligheten verkligen är lägre med sådana än med fysiska namnteckningar. Regeringen bör därför se över frågan om elektroniska signaturer av testamenten.

Emma Hult (MP)